

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
2026 METŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO RODIKLIŲ
PATVIRTINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai:

1) Lietuvos Respublikos 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas (toliau – PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto tikslas – patvirtinti 2026 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto pajamas, išlaidas ir numatomus lėšų likučius.

2) Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Sveikatos draudimo įstatymo projektas) tikslas – nustatyti, kad iš valstybės biudžeto į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą pervedamos minimalios įmokos už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis, dydis nuo 2026 metų sudarytų ne mažiau nei 6,98 procento užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio. Taip pat siūloma įtvirtinti nuostatą, kad, jei leidžia valstybės biudžeto finansinės galimybės, gali būti nustatoma didesnė nei minimali įmoka už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymų projektus teikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija. Įstatymų projektų tiesioginė rengėja – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

PSDF biudžeto rodikliai nustatomi priimant Lietuvos Respublikos PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą. 2026 m. PSDF biudžeto pajamos, išlaidos ir numatomi lėšų likučiai nėra patvirtinti.

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Seimas, kiekvienais metais tvirtindamas valstybės biudžetą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikimu tvirtina į PSDF biudžetą pervedamos įmokos vienam apdraustajam, draudžiamam valstybės lėšomis, dydį, o šio straipsnio 2 dalyje – šios įmokos dydžio apskaičiavimo tvarką. Pagal galiojančią tvarką vienam apdraustajam valstybės lėšomis tenkanti įmoka 2026 m. sudarytų 773,9 Eur.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu nesiūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, tik patvirtinamos numatomos PSDF biudžeto lėšos.

Sveikatos draudimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad minimalios valstybės biudžeto įmokos už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis, dydis nuo ateinančių metų sudarytų ne mažiau nei 6,98 procento užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio. Taip pat siūloma įtvirtinti nuostatą, kad gali būti nustatoma ir didesnė nei minimali įmoka už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis. Atsižvelgiant į 2026 m. valstybės biudžeto galimybes ir PSDF biudžetui numatomus skirti asignavimus, 2026 m. įmoka už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis, bus didesnė nei apskaičiuotoji minimali įmoka ir sudarys 780,69 euro.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir Sveikatos draudimo įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir Sveikatos draudimo įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų priėmimas užtikrins nenutrūkstamą sveikatos priežiūros išlaidų apmokėjimą PSDF biudžeto lėšomis.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir Sveikatos draudimo įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams. Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439, numatyta didinti valstybės įnašą į Privalomojo sveikatos draudimo fondą (11 p.) ir didinti įmokas už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis (221 p.)

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus teikiamus PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir Sveikatos draudimo įstatymo projektą, nereikės priimti naujų, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir Sveikatos draudimo įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektuose neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir Sveikatos draudimo įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymo lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Įstatymams įgyvendinti įstatymų lydimųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Informacija apie valstybės biudžeto lėšas ateinančiais biudžetiniais metais pateikiama pridedamuose prognozuojamų PSDF biudžeto pajamų, išlaidų ir lėšų likučių 2026–2028 metais paaiškinimuose.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto ir Sveikatos draudimo įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai projektų žodžiai: „sveikatos draudimas“, „biudžetas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas susijęs su Lietuvos Respublikos 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektu (juo siūloma patvirtinti ateinančių metų valstybės biudžeto įmokos, mokamos PSDF biudžetui už vieną valstybės lėšomis privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamą asmenį, dydį eurai) ir Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu (juo siūloma nustatyti ateinančių metų planuojamas surinkti ir pervesti į PSDF biudžetą Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumas ir Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos sąnaudų, susidarančių dėl privalomojo sveikatos draudimo įmokų surinkimo ir pervedimo į PSDF biudžetą, kompensacijos dydį procentais). Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025 m. rugsėjo mėn. paskelbtas Lietuvos ekonominių rodiklių projekcijas.

Ateinančių metų PSDF biudžeto rodikliai atitinka Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatas.

Prognozuojamų PSDF biudžeto pajamų, išlaidų ir lėšų likučių 2026–2028 metais paaiškinimai pridedami.